

МІСЦЕ НОВІТНІХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОФЕСІЙНОМУ РОЗВИТКУ ЛІКАРІВ

**Бинда Т.П., Сміян О.І., Романюк О.К.
Медичний інститут Сум ДУ
Кафедра педіатрії післядипломної освіти**

Безперервна професійна освіта є важливим фактором, який дозволяє спеціалісту підтримувати необхідний рівень професійних знань упродовж усієї його трудової діяльності. Саме з цих позицій медична освіта повинна розглядатися, як безперервний процес і найважливіший фактор високого рівня професійної компетенції працівників системи охорони здоров'я. Сьогодні в усьому світі йде осмислення того, яким має бути медична освіта, які його місія, роль і місце у зміцненні здоров'я населення.

Післядипломна медична освіта в розвинених країнах проводиться в рамках програми, яку так і називають: безперервна медична освіта (англ. continuous medical education - CME) і безперервна професійна підготовка (англ. continuous professional development - CPD). Особливістю CME / CPD є проведення навчання не під наглядом викладача, а самостійно. Після завершення навчання лікаря в резидентурі або ординатурі починається процес післядипломної освіти, який триває все життя. Для того щоб бути в курсі нових досягнень медицини, лікарі регулярно вивчають сучасну медичну літературу, проходять курси медичної освіти, відвідують медичні конференції, тощо. У багатьох професійних журналах і на спеціалізованих медичних сайтах публікуються спеціально виділені розділи (CME) з навчальними матеріалами. Після засвоєння тем і відповідей на контрольні запитання можна отримати «кредит» і відповідний сертифікат. Лікарні, професійні медичні товариства вимагають від лікарів надання звітів про їх участь у різних видах післядипломної освіти.

Мета будь-якого освіти - розкрити творчий потенціал і можливості самореалізації кожної особистості на благо всього суспільства.

Сучасна післядипломна медична освіта повинна бути доступна для всіх лікарів, безперервна, якісна, різнобічна, заснована на сучасних технологіях, активна (тобто повинен бути зроблений акцент на активність, самостійність лікарів, здатність адаптуватися до мінливих умов) та відповідати потребам охорони здоров'я.

Традиційні технології навчання, побудовані на представленні матеріалів дисципліни на лекції та наступному закріпленні в процесі практичних занять. В даний час вони є переважаючими і загальноприйнятими формами викладання. У той же час такі технології навчання в значній мірі не забезпечують адекватної передачі наростаючого об'єму наукових і практичних знань з дисципліни і не формують навичок у майбутніх фахівців, що відповідають сучасним вимогам професійної діяльності. Загальна проблема сучасної освіти полягає в тому, що переважна більшість світових освітніх систем орієнтується на відтворення і стабілізацію, а не на розвиток.

Недоліками традиційної технології навчання (орієнтованої, як правило, на реалізацію фактологічної моделі навчання) є ретельно відібрана і оброблена викладачем, обмежена за обсягом лекційна інформація, орієнтована на вирішення типових завдань і розгляд типових ситуацій. При цьому обсяг переданої під час лекції інформації, як правило, обмежується можливостями лікарів фіксувати основну частину цієї інформації в рукописній формі. Засвоєння матеріалів лекції в процесі запису надзвичайно обмежене, а для деяких слухачів курсів і мало продуктивне, зміст і обсяг переданої інформації лімітовані орієнтацією викладача. Отже, відсутнє регулярне поточне вивчення і засвоєння матеріалів дисципліни, а обсяг засвоєних знань виявляється недостатнім для подальшої професійної діяльності; утруднено обговорення лікарями-інтернами та слухачами проблемних питань курсу в зв'язку з великим обсягом необхідної до подання інформації і обмеженим часом лекції. Зазначені недоліки традиційної технології навчання не дозволяють забезпечити підготовку фахівця, що відповідає сучасним вимогам охорони здоров'я, і викликають необхідність розробки нової моделі його підготовки.

Дистанційне навчання дає ряд переваг. Лікарі мають можливість на час навчання не переривати своєї професійної діяльності і не втрачати заробіток. Крім того, вони не витрачають часу на дорогу. Викладачі можуть перебувати в будь-якому місці і поширювати лекції, які будуть переглянуті в зручний час і дійдуть до більш широкої аудиторії фахівців.

Мультимедійні та інтерактивні засоби навчання на додаток до традиційних форм дозволяють підвищити якість освіти шляхом використання в освітньому процесі сучасних комп'ютерних технологій (навчальні компакт-диски, книги, атласи, презентації, фільми, тести, тощо).

Таким чином, змінюється модель вищої освіти в сучасному світі – перехід від фактичної моделі навчання до методологічної моделі навчити вчитися – вимагає ліквідації недоліків традиційних підходів і розробки нових методик навчання у вищій школі.